

XIII évfolyam • szám 81
1930. április 8
Kedd
5690 év Niszan 10

KELELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Buda Károly L. P. (v. Nyasnyai-ut.) 12.
Telefon 9-71.

Helyi telefon (nyomda) 102.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 1100 Lb
Félévre . . . . . 600 „
Hogyodó . . . . . 300 „
Egy hónapra . . . . . 110 „

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónap 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetésnek
szertartás szerint vételeknek írt.

Ami Új Kelet az egyetemes erdélyi
és bányászati zsidóság politikai
naplóját.
Munkáját a zsidóság érdekei
szolgálatáért nem kéri.
Munkájának nem kéri.
Munkájának nem kéri.

A Shaw-jelentés margójára

Írta: MARTON ERNŐ

Egyik bukaresti zsidó lapársunk azzal
jellemzte a Shaw-bizottság jelentését,
hogy: *varju a varjunak nem cájja ki
a szemét.* Nem is várta senki, hogy a
Palesztinába kiküldött angol parlamen-
tári vizsgálóbizottság azzal fog vissza-
térni a szomorú események színhelyé-
ről, hogy az augusztusi zavargásokért
a palesztinai angol hivatalnokok a bü-
nösök, akik nem teljesítették kötelese-
güket és közömbösen szemlélték miként
tornyosulnak a féktelen arab agitáció
nyoman a sötét vészfelhők a kicsiny or-
szág felett. Nem vártuk azt, hogy pá-
rát fognak törni a palesztinai angol
kormányzat felett és a világ ítélőszéke
elő idézik ezt a bűnös rendszert. Hiszen
a bizottság tagjai politikusok voltak és
ez nem lett volna politikus eszelekedet.
Már a vizsgálati eljárás során nem
kis keserűséggel kellett tapasztalunk,
hogy a bizottság tagjai nem tüntették
ki magukat különösebb módon objektí-
vitasukkal és pártatlanságukkal. A ki-
hallgatók személyek kiválogatása,
a kihallgatás módja és a tanukhoz in-
tézett kérdések már sejtettük engedték,
hogy ettől a bizottságtól mi nem sok jót
várhatunk.

letti, a bizottság megállapította azt,
ami az első pillanattól kezdve kézenfek-
vő volt, hogy a zavargások kezdemé-
nyezői az arabok voltak és azok fel-
idézésében egyedül ők a bűnösök. Meg-
állapította azt, hogy már hónapokkal az-
előtt féktelen agitáció folyt az arabok
között, az arab nacionalista sajtó leg-
fantasztikusabb vérvadásokkal szitot-
ta magára az arabok gyűlöletét a zsi-
dók ellen és hogy ennek az agitációnak
közvetlen eredménye volt a vérontás.
A bizottság ezekkel a megállapítások-
kal be is fejezhette volna munkáját,
még csak azt kellett volna megállapí-
tania, vajjon az angol hatóságok meg-
tették-e kellő időben a szükséges intéz-
kedéseket az izgatás megakadályozására
és a gyilkosságok megelőzésére.
A bizottság azonban ahelyett, hogy
alkotmányos rendelkezések megfelle-
lően, a tények kivizsgálása után arra
nézve tett volna javaslatokat, hogy a
jövőben milyen módon lehet megaka-
dályozni hasonló zavargások kitérését,
mészkembe bocsátkozott bele arra nézve,
mi okozta az arab lakosság elégedet-
lenségét és mivel lehetne ezeket az elé-
gedetlenségeket megszüntetni. E kérdés
vizsgálatánál pedig kizárólag az ara-
bok által prezentált adatokra támasz-
kodott, mert zsidó részről kísérletet
sem tettek a bizottságnak ilyen irány-
ban való befolyásolására.
Megdöbbenő, hogy felelős pozícióban
lévő angol parlamenterek ilyen köny-
nyelműséggel és felelőtlenéssel kezel-

jenek világpolitikai jelentőséggel bíró
problémákat. A bizottság, amelynek
egyetlen közgazdász tagja sem volt,
nem átalította például olyan megállapí-
tásokat tenni, hogy Palesztina e pil-
lanatban nem képes több mezőgazda-
sági bevándorlót befogadni, holott a
világ legismertebb közgazdászai szak-
értői a helyszínen szerzett tanulmányok
alapján egybehangzóan jelentették ki,
hogy Palesztina könnyen befogadhat
még egy-kétmillió bevándorlót a jelen-
legi lakosság legsekélyebb sérelme
nélkül. Ez a laikusokból álló bizottság
mindössze három hetet töltött Palesz-
tinában, amely időnek nyolevan száza-
léka kihallgatásokkal telt el és máris
kompetensnek érzi magát olyan kijelentések megtételére, amelyeket kö-
moly közgazdászok csak hosszú hóna-
pok alapos vizsgálatai után mertek
megkockáztatni.
Köve hisszük, hogy az angol politi-
kai élet, amelynek legfőbb jellemvoná-
sa éppen a felelősségvállalás kidombo-
ritása, valaha is produkált volna ilyen
politikai botrányt. A bizottság munkas-
párti tagja a jelentéshez csatolt külön-
véleményben példás bátorsággal és ob-
jektivitással mutat rá a bizottság mun-
kájának minden tárgyilagosságot nél-
külöző, lelkiismeretlen és elhamarko-
dott voltára. A bizottság nagyon is
könnyen fogta fel feladatát. Egyszer-
riően arra az álláspontra helyezkedett,
hogy ha nem lesznek zsidók Paleszti-
nában, akkor arab zavargások sem lesz-
nek. Közben megelégedett arról, hogy
létezik egy Balfour-deklaráció, létezik
egy mandátum-szerződés, amelyben
Anglia a Népszövetség égése alatt ün-
nepélyes kötelezettséget vállalt arra,
hogy Palesztina a zsidóság nemzeti

otthona lesz, megelégedett arról, hogy
vannak politikai tények és valóságok,
amelyeket semmiféle erőszakkal, sem
rosszindulattal nem lehet többé meg-
nem történekké tenni. Ilyen politikai
valóság az, hogy Palesztina a zsidóság
nemzeti otthona kell hogy legyen és
hogy Angliának ezt a politikai célt
minden erejével elő kell mozdítania.
Minden egyéb probléma, így a pa-
lesztinai arab kérdés is, csak ennek a
főfeladat sérthetelensége mellett te-
hető vizsgálat tárgyává s csak ebből a
fix pontból kiindulva lehet megoldani
az összes palesztinai problémákat. Mi-
helyt ezen az elven a legsekélyebb
részt ütjük, nemcsak Anglia egész közel-
keleti politikája omlik össze, de a Né-
pszövetség presztízse is jóvátehetetlen
csorba esik. Ezért tartjuk bűnös köny-
nyelműségnek a vizsgálóbizottság je-
lentését, amely ezen a nagy politikai
elven ejtett csorbát, vitássá téve ezzel
az angol kormány évtizedes Palesztina-
politikáját.
Bár Macdonald miniszterelnök leg-
újabb angol alsóházi beszédében ismét
leszögezte magát a mandátum-szerző-
dés integritásának megőrzése mellett,
mégis számolnunk kell vele, hogy a
Shaw-bizottság jelentése nem lesz min-
den hatás nélkül bizonyos angol poli-
tikai körökre, sőt magára a Népszö-
vetségre sem. A Jewish Agencyre és a
cionista világszervezetre az a nehéz fel-
adat hárul most, hogy ezt a kedvezőtlen
hatást megfelelő felvilágosító munká-
val ellensúlyozza és a zsidó nép nagy
igazát a népek fóruma előtt ismét tel-
jes egészében diadalra segítse. Nem
szabad kételkednünk benne, hogy a mi
hivatott vezéreinknek ez a történelmi
feladat sikerülni is fog.

A keleti jóvátételek szakértekezletén enyhültek az ellentétek

Bethlen szerint a tárgyalások a hét végére feltétlenül megegyezéssel fognak véget érni

Páris, április 7. A Journal közlése
szerint a keleti jóvátételek szakértekez-
letén az ellentétek enyhültek s a cseh
és a magyar álláspontok között lényeg-
es közeledés tapasztalható. Általános

a felfogás, hogy a konferencia tárgya-
lásai a hét végén véget érnek ünnepe-
lyes üléssel, amelyen a megegye-
zéseket meg fogják erősíteni.
Bethlen magyar miniszterelnök ma

éjszaka visszaérkezett Párisból Buda-
pestre. Kijelentte, hogy a tárgyalások
Párisban a hét végére feltétlenül meg-
egyezőssel fognak véget érni.

Befejezéshez közeledik a tengeri leszerelési konferencia

Anglia, Amerika és Japán között a megegyezés létrejöttnek tekinthető

Briand és Tardieu megbeszélését folytatták a londoni leszerelési konferenciáról

London, április 7. Most már egész bi-
zonyosra vehető, hogy a londoni tengeri
leszerelési konferencia legalább
félkudarccal fejezheti be eddigi siker-
telen működését. Az öt-hatalmi meg-
egyezőségről most már szó sem esik, ami
azt jelenti, hogy se Anglia, se Amerika
nem tartották elfogadhatónak azokat a
feltételeket, amelyeket Franciaország,
illetve Olaszország a megegyezés ér-
dekében előterjesztett.

mégis megvolt, hogy Franciaország és
Olaszország között az ellentéteket nem
hogy enyhíteni sikerült, de azok még
inkább elmélyültek.
Csak természetes, hogy ilyen körü-
lmények között a konferencia minden
energiáját a három-hatalmi megegye-
zés lehetőségeire kellett hogy koncent-
rálja. Bár ezen a téren is voltak ne-
hezségek, mégis ezeket a nehézségeket,
a jelek szerint, sikerült eliminálni.
Mint a New York Herald londoni tudó-
sítója jelenti, Anglia, Amerika és Ja-
pán között a három-hatalmi megegye-
zés megszólván már létrejöttnek tekin-
thető. Az egyezmény két sarkalatos pon-
tot tartalmaz, amelyekben a hatalmak
kötelezik magukat arra, hogy kilenc-
kilenc esatahajót leszereljen és a má-
sik pont, hogy hat éven belül a hadi-
flottát új építésekkel nem fejlesztik. A
londoni rádióban a brüsszeli amerikai
követ, a flottakonferencia amerikai de-

legációjának egyik tagja, szintén köze-
linek mondotta a három-hatalmi meg-
egyezős létrejöttét.
Páris, április 7. Tardieu és Briand a
tengeri leszerelési konferenciáról meg-
beszélést folytattak.
Egyik genfi lap közlése szerint
Briand tervezetet hozott magával a
francia fővárosba a népszövetségi alap-
okmány 16 szakasza tekintetében Ang-
liával létrehozandó egyezményről.

Telefon HOTEL Sift
UNIVERSAL
Bucuresti
Györfűtő Gabroveni Fűrdő

defések

ovicsné
gnagyobbítva
colai lorga 19.
-utca.
tűnő házikonyha.

ELADÓ ebédő, háló
konyhabutó és egyéb
tárgyak, ugyszintén a
lakás is kiadó. Felleg-
vári-ut 27.

EGÉSZSÉGES szo-
bába zsidóleány lakó-
társnót keresek havi
500 leírt. Fűtés vilá-
gitással Str. Bratianu
45. szám.

HELYI cégeknek fű-
szer, élelmiszer szak-
mában bevezetett ügy-
nök képviselést vál-
lalna. Szíves megkere-
sést „Garancia képes”
jellegre a kiadóba kér.

NAPONTA frissen
fejt kóser tehen- és bi-
valytej, tejszín, tejföl,
vaj és túró, valamint
csecesemőknék és bete-
geknek állandóan egy
tehéntől fejt friss tej
kapható Schwartz Ig-
nácánál, str. Iuliu Ma-
niu (v. Szentegyház u.)
24. szám.

Két szoba, konyhás
lakás kiadó Str. Sin-
cai 18.

ÓVA DÉKKÉPES
volt vidéki kereske-
dő raktárnoki vagy fel-
ügyelői, esetleg más
hasonló állást keres.
„Megbizott” jellegre a
kiadóba.

RÉNYEK
ésők részére is min-
ő pultok KERTÉSZ-
n 314. Kivánatra Ár-
Brassó és vidékére:
ES Brasov

Weizmann felel a Shaw-bizottságnak:

Makacs nép vagyunk mi és tovább fogjuk folytatni munkánkat

A haladás küzd itt a maradisággal és minden haladás surlódásokat idéz elő

London, április 7. Dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency elnöke tegnap kihallgatáson fogadta az angol sajtó képviselőit és információkat adott nekik a Shaw-jelentés által felvetett kérdésekről. Nyilatkozatának bevezető részében rámutatott arra, hogy a palesztinai vizsgálóbizottság jelentése kétséget kizáróan szögezi le, hogy az arabok voltak azok, akik a zsidókat megtámadták és hogy számos arab panasza, mint pl. a Holt-tenger koncessziója és a Ruthenberg-féle villamosági terv teljesen alaptalan.

Csalódásokhoz szokott nép vagyunk

— Mi zsidók — mondotta Weizmann — csalódásokhoz szokott nép vagyunk, hiszen a történelmünk nem egyéb, mint csalódások hosszú sorozata. De mi makacs népis vagyunk és most is tovább fogjuk folytatni munkánkat. Megrendíthetetlen hit él bennünk, hogy a mi ügyünk igazságos és a civilizált emberiség el is ismeri ügyünk igazságát. Éppen azért az időközönként fellépő nehézségek nem fogják elkedvetleníteni bennünket.

A haladás küzd a stagnációval

— A földkérdéshez: A Saron-völgy parti siksa huszezer földműves családnak nyújt letelepedési lehetőséget, anélkül, hogy az ott lakó arabok jogait bármilyen tekintetben érinteni kellene. Az araboknak módjukban áll a földeladásokból szerzett pénzből a mi kolóniáink közelében újabb földeket szerezni, vagy pedig északabbra vonulni és ott új telepeket létesíteni. A kolóniáink közelében levő arab falvak sokkal jobban fejlődnek, mint az ország belsejében levő arab falvak. A haladás küzd itt a stagnációval és minden haladás bizonyos surlódásokat idéz elő. Az utolsó tíz évben pontosan százezer új bevándorló jött Palesztinába. Ezen idő alatt mindössze hétszázötven arab bérlevesztette el birtokát. Ezeknek 90 százaléka a földet kapott végkielégítés segítségével sokkal jobban tudott rendezkedni az új földön, mint azelőtt. Minden személy után 50 font kártalanítást fizettünk a vételáron felül és fedeztük a szállítási költségeket. Mi tehát semmi indokot nem látunk a zsidó bevándorlás korlátozásának, sem pedig a szabad birtokforgalom megnehezítésének.

Indokolatlan lenne a bevándorlás korlátozása.

— A jelentés állást foglal a bevándorlók száma és kiválasztása tekintetében is. Nem hiszem, hogy a bizottságnak alkalma lett volna ezt a kérdést alaposan tanulmányozni. Azt állítja, hogy mi a bevándorlókat nem alkalmasságuk, hanem politikai meggyőződésük szerint válogatjuk ki. Kijelentem, hogy mi, akik a bevándorlásért felelősséggel tartozunk, semmit sem tudunk egy ilyen szelektációról. Palesztinában a legközelebbi időn belül ötvenezer zsidó földműves család telepehető le. Mi magunk a leginkább ügyelünk arra, hogy csak kvalifikált emberek kerüljenek az országba, jóllehet szeretnénk minél több zsidót Palesztinába juttatni. Van azonban a bevándorlóknak egy másik kategóriája, amelyért a kormány tartozik felelősséggel, ezek azok a bevándorlók, akik ezer font sterlingnél nagyobb tőkével rendelkeznek. Igazságtalan a jelentésnek az az állítása, hogy mi nem vesszük figyelembe az ország gazdasági befogadóképességének határait. Más országokban is bekövetkezett a munkanélküliség krízise. Palesztinában ma nincsen munkanélküliség, sőt 1927 óta ötezer új bevándorlót tudtunk munkához juttatni. Egyetlenegy eset sem fordult elő, hogy egy bevándorló az ország terhére esett volna és a munkanélküliség idején, mi magunk gondoskodtunk a munkanélküliek ellátásáról.

— A Szentfal kérdését politikai afférré duzzasztották és izgatási eszközzé a zsidók ellen és mert egy néhány fiatal ember tiltakozott a zsidóság legszenvedőbb érdekeinek megsértése ellen, ezt a körülményt a zavargás okának szeretnék feltüntetni.

Jó szomszédi viszonyban élünk az arabokkal

Arra a kérdésre, hogy van-e valamilyen speciális javaslata a zsidóknak az arabokkal való együttműködésre, dr. Weizmann a következőket felelte:

— Azt hiszem, hogy számos gazdasági vállalkozásnál szorosabban fogunk együtt működni az arabokkal, mint a múltban, valamint a helyi igazgatásban és az egészségügyi intézményekben. Ezek kezdő lépések lehetnének a barátságos emberi vonatkozások megteremtéséhez. Teljesen hamis az az elképze-

Weizmann nyíltlevele Anglia vezető politikusaikhoz

A „Times“ legutóbbi számában nyílt levelet közöl dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnökétől. Weizmann professzor levele így szól:

„A palesztinai zavargások okainak megvizsgálására Palesztinába kiküldött bizottság visszatért és jelentést megtette. A vizsgálat eredményeinek összefoglalása a következő mondattal kezdődik:

„Az augusztus 23-iki jeruzsálemi zavargások kirobbanása kezdettől fogva az arabok támadása volt a zsidók ellen. Ez a támadás semmiképpen sem ment-

A Shaw bizottság jelentésének szövege

Két nép, amelynek vezetői nem mutatnak képességet kompromisszumokra

Legutóbbi számunkban megkezdettük a Shaw-bizottság jelentésének szövegről közlését. A történelmi fontosságú dokumentum a továbbiak során így szól:

A zsidó kolóniák mostani és jövőbeni felfegyverzése tekintetében véleménykülönbség áll fenn közöttünk. Némelyek közülünk azon a véleményen vannak, hogy a lepecsélt fegyverárzások a kolóniák számára bizonyos mértékű védelmet jelentenek. Ezeket a fegyvertárat nem lett volna szabad felosztatni és most újból fel kellett állítani azokat és megtartani minaddig, amíg más, legalább is egyenértékű védelmi intézkedések történhetnek. Viszont vannak vélemények, amelyek szerint a zsidó kolóniákon létező lepecsélt fegyvertárat kisértésbe hozhatnák zavargások idején a fosztogatókat, úgy hogy ezek az arzenálisok éppen azoknak életét veszélyeztethetik, akiknek védelmét kellene szolgálniuk.

A zsidó demonstráció

1928 októberében és 1929 augusztusában sok lázító és szenvedélyes hangú cikk jelent meg Palesztina sajtójában. Véleményünk szerint a Palesztina-kormány éhített volna jogaival és felfüggeszthette volna ama újságok megjelenését, amelyek ezeket a szenvedélyes hangú cikkeket írták.

Nem tudunk megfedni egyetlen rendőrtisztviselőt sem amiatt, hogy a zsidó demonstrációt a Szentfal körül augusztus 15-én nem akadályozta meg. Véleményünk szerint azok, akik a zsidó ifjúság vezetőivel tárgyaltak, elmulasztották Saunders őrnagynak megmondani, hogy a zsidó vezetők nem vállalták Luke urnak egyik feltételét a Szentfal körüli processzió megtartását illetően. Minden olyan kísérlet, amely arra irányult, hogy a mozlimok későbbi tüntetését megakadályozza, szembeljes következményekkel járhatott volna. Azok a rémhírek, amelyek Palesztinában közvetlen augusztus 23. előtti forgalomban voltak, természetes következményei lettek az augusztus 15-iki és 17-iki demonstrációnak.

A Palesztina-kormány és a nemzeti otthon

Az a panasz, hogy a Palesztina-kormány állandóan a szimpátia hiányát mutatja a zsidó nemzeti otthon felépítése iránt és hogy a kormány politikája a gyöngöcsög politikája volt, nagy mértékben visszavezethető a mandátumban magában mutatkozó nehézségekre és arra a lehetetlen helyzetre, amelyben a kormány a mandátum kétoldali politikája miatt állandóan leledzett. Véleményünk szerint a kormány a két nép között, amelynek vezetői nem mutattak képességet kompromisszumok megkötésére, legjobb tudása szerint betöltötte a semlegesség és pártatlanság súlyos feladatát.

lés, hogy az összes arabok ellenséges ér-
zülettel vannak eltelve velünk szemben.
A baj csak az, hogy az ellenséges ér-
zületü arabok hangosabban tudnak ki-
bájni, mint a velünk szimpatizálók. Mi
hosszu éveken át jó szomszédi viszony-
ban éltünk az arabokkal.
Arra a kérdésre, hogy a most Lon-

donban tartózkodó arab delegációval van-e valamilyen kontaktusa, Weizmann ezt mondta:

— Egyelőre semmilyen kapcsolatban nem vagyok velük. Mindaddig, amíg az arabok azt hiszik, hogy erőszakkal akadályozhatnak meg bennünket nemzeti otthonunk felépítésében, amihez elvitatlanul jogunk van, nincs meg a lehetősége az együttműködésnek.

Weizmann a következő szavakkal zárta be nyilatkozatát:

— A Shaw-jelentés minden bizonnyal súlyos csalódást fog jelenteni a világ egész zsidósága számára. A jelentés nem ésszerű és számos alapvető problémát a kellő ismeretek hiányában tárgyal le.

hatáskörébe tartoznak. A vitatkozások és a megfontolások napjai állanak előttünk és a mi kötelességünk lesz, teljesen rávilágítani számos olyan tényre, amely a bizottságot oly messzemenő megállapításokra vezette.

Az első szó azonban a politikáé és ez a szó most Angliánál van. Anglia vezetői felé fordul nemcsak Palesztina, de az egész világ zsidóságának tekintete. Igaz, hogy nyugalansággal, de ugyanakkor maradandó reménységgel tekint a zsidóság Nagybritanniára felé.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

Versenyf a beszár

Ma éjszaka amelyen M

Bucuresti-H Kelet tudósít a kormány pának politikai sági tanácsk hullámai val már és előre sikerülni fog alaposan fel és Báltimegy akik Stere sabb hívei, hogy a beszab lépjenek ből és a par lasztásokon párt vegyene ellenzéki esoj lamentbe, sőt

a nemzetp zió felbont is, ha ezal

Ehhez a es Stere-párti k szélsőséges f kötelességből Sterével, ha tart, hogy S áldozni Mold nyi igazgató rábiai prefé Beszarabiaba tani a katon

Három na Eduard Mirr tett, hogy a hangulatát le is arra hívta nak benn a k szabad előm binet bukása ettől a korn Ezek a meg képviselők tettek, hogy bukásába. E lippa is. A a harminec dönteni, aki foglalni sem many hívei perctől azt határozatot meg, mert a ra kerül a s a többség n Sterével. Eb színű, hogy politikai élet

Mint hogy nem hozták beszarábiai délelőtti tiz beszarábiai Metropol-szá ban. Az ér megjelentek terek is. Ki ki óriási erő megóvása ér biai képvisel maradjanak azonban ez Ebben a pill következőké lett Codrean sével körülb szenátor tar gati képvisel marai alelnő képviselő áll lett. Ezzel sz hogy az Izm na megyei nem fogják Moldovan t vállal szolid a pártból képviselők a tumaikról le lenzéki frakc lamentben és

(Folytatjuk)

Weizmann felel a Shaw-bizottságnak:

Makacs nép vagyunk mi és tovább fogjuk folytatni munkánkat

A haladás küzd itt a maradisággal és minden haladás surlódásokat idéz elő

London, április 7. Dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency elnöke tegnap kihallgatáson fogadta az angol sajtó képviselőit és információkat adott nekik a Shaw-jelentés által felvetett kérdésekről. Nyilatkozatának bevezető részében rámutatott arra, hogy a palesztinai vizsgálóbizottság jelentése kétséget kizáróan szögezi le, hogy az arabok voltak azok, akik a zsidókat megtámadták és hogy számos arab panasza, mint pl. a Holt-tenger koncesszió és a Ruthenberg-féle villamosági terv teljesen alaptalan.

Családásokhoz szokott nép vagyunk

— Mi zsidók — mondotta Weizmann — családásokhoz szokott nép vagyunk. Hiszen a történelmünk nem egyéb, mint családások hosszú sorozata. De mi makacs népis vagyunk és most is tovább fogjuk folytatni munkánkat. Megrendíthetetlen hit él bennünk, hogy a mi ügyünk igazságos és a civilizált emberiség el is ismerte ügyünk igazságát. Eppen azért az időközönként fellépő nehézségek nem fogják elkedvetleníteni bennünket.

A haladás küzd a stagnációval

— A földkérdéshez: A Saron-völgy parti síksága huszezer földműves családnak nyújt letelepedési lehetőséget, anélkül, hogy az ott lakó arabok jogait bármilyen tekintetben érinteni kellene. Az araboknak módjukban áll a földeladásokból szerzett pénzből a mi kolóniáink közelében újabb földeket szerezni, vagy pedig északra vonulni és ott új telepeket létesíteni. A kolóniáink közelében levő arab falvak sokkal jobban fejlődnek, mint az ország belsejében levő arab falvak. A haladás küzd itt a stagnációval és minden haladás bizonyos surlódásokat idéz elő. Az utolsó tíz évben pontosan százezer új bevándorló jött Palesztinába. Ezen idő alatt mindössze hatszázötven arab bérlo vesztette el bérleményét. Ezeknek 90 százaléka a fölünk kapott végkielégítési segítségével sokkal jobban tudott be rendezkedni az új földön, mint azelőtt. Minden személy után 50 font kártalanítást fizettünk a vételáron felül és fedtük a szállítási költségeket. Mi tehát semmi indokot nem látjuk a zsidó bevándorlás korlátozásának, sem pedig a szabad birtokforgalom megnehezítésének.

Indokolatlan lenne a bevándorlás korlátozása.

— A jelentés állást foglal a bevándorlók száma és kiválasztása tekintetében is. Nem hiszem, hogy a bizottságnak alkalma lett volna ezt a kérdést alaposan tanulmányozni. Azt állítja, hogy mi a bevándorlókat nem alkalmasságunk, hanem politikai meggyőződésük szerint válogatjuk ki. Kijelentem, hogy mi, akik a bevándorlásért felelősséggel tartozunk, semmit sem tudunk egy ilyen szelekcióról. Palesztinában a legközelebbi időn belül ötvézezer zsidó földműves család telepíthető le. Mi magunk a legkínosabban ügyelünk arra, hogy csak kvalifikált emberek kerüljenek az országba, jóllehet szeretnénk minél több zsidót Palesztinába juttatni. Van azonban a bevándorlóknak egy másik kategóriája, amelyért a kormány tartozik felelősséggel, ezek azok a bevándorlók, akik ezer font sterlingnél nagyobb tőkével rendelkeznek. Igazságtalan a jelentésnek az az állítása, hogy mi nem vesszük figyelembe az ország gazdasági befogadóképességének határait. Más országokban is bekövetkezett a munkanélküliség krízise. Palesztinában ma nincsen munkanélküliség, sőt 1927 óta ötezer új bevándorlót tudtunk munkához juttatni. Egyetlen eset sem fordult elő, hogy egy bevándorló az ország terhére esett volna és a munkanélküliség idején, mi magunk gondoskodtunk a munkanélküliek ellátásáról.

— A Szentfal kérdését politikai afférre duzzasztották és izgatási eszközzé a zsidók ellen és mert egy néhány fiatal ember tiltakozott a zsidóság legszen- tebb érdekeinek megsértése ellen, ezt a körülményt a zavargás okának szeretnék feltüntetni.

Jó szomszédi viszonyban élünk az arabokkal

Arra a kérdésre, hogy van-e valamelyes speciális javaslata a zsidóknak az arabokkal való együttműködésre, dr. Weizmann a következőket felelte:

— Azt hiszem, hogy számos gazdasági vállalkozásnál szorosabban fogunk együtt működni az arabokkal, mint a múltban, valamint a helyi igazgatásban és az egészségügyi intézményekben. Ezek kezdő lépések lehetnének a barátságos emberi vonatkozások megteremtéséhez. Teljesen hamis az az elképze-

Weizmann nyitlevelé Anglia vezető politikusaikhoz

A „Times“ legutóbbi számában nyitlevelét közölte dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnökétől. Weizmann professzor levele így szól:

„A palesztinai zavargások okainak megvizsgálására Palesztinába kiküldött bizottság visszatért és jelentését megtette. A vizsgálat eredményeinek összefoglalása a következő mondattal kezdődik:

„Az augusztus 23-iki jeruzsálemi zavargások kirobbanása kezdetétől fogva az arabok támadása volt a zsidók ellen. Ez a támadás semmiképpen sem ment-

A Shaw bizottság jelentésének szó szerinti szövege

Két nép, amelynek vezetői nem mutatnak képességet kompromisszumokra

Legutóbbi számunkban megkezdettük a Shaw-bizottság jelentésének szó szerinti közlését. A történelmi fontosságú dokumentum a továbbiakban során így szól:

A zsidó kolóniák mostani és jövőbeni felfegyverzése tekintetében véleménykülönbség áll fenn közöttünk. Némelyek közülünk azon a véleményen vannak, hogy a lepecsételt fegyverártnál is a kolóniák számára bizonyos mértékű védelmet jelentenek. Ezeket a fegyvertárat nem lett volna szabad felosztani és most újból fel kellett állítani azokat és megtartani minaddig, amíg más, legáltalában is egyenértékű védelmi intézkedések történhetnek. Viszont vannak vélemények, amelyek szerint a zsidó kolóniák létező lepecsételt fegyvertárat kísértésbe hozhatnák zavargások idején a fosztogatókat, úgy hogy ezek az arzenálisok épen azoknak életét veszélyeztethetik, akiknek védelmét kellene szolgálniuk.

A zsidó demonstráció

1928 októberében és 1929 augusztusában sok lázító és szenvedélyes hangú cikk jelent meg Palesztina sajtójában. Véleményünk szerint a Palesztina-kormány elhatározta volna jogaival és felfüggeszthette volna ama újságok megjelenését, amelyek ezeket a szenvedélyes hangú cikkeket írták.

Nem tudunk megfeddni egyetlen rendőrtisztviselőt sem amiatt, hogy a zsidó demonstrációkat a Szentfal körül augusztus 15-én nem akadályozta meg. Véleményünk szerint azok, akik a zsidó ifjúság vezetőivel tárgyaltak, elmulasztották Saunders őrnagynak megmondani, hogy a zsidó vezetők nem vállalták Luke urnak egyik feltételét a Szentfal körüli processzió megtartását illetően. Minden olyan kísérlet, amely arra irányult, hogy a mozlimok későbbi tüntetését megakadályozza, veszedelmes következményekkel járhatott volna. Azok a rémhírek, amelyek Palesztinában közvetlen augusztus 23. előtt forgalomban voltak, természetes következményei lettek az augusztus 15-iki és 17-iki demonstrációnak.

A Palesztina-kormány és a nemzeti otthon

Az a panasz, hogy a Palesztina-kormány állandóan a szimpátia hiányát mutatja a zsidó nemzeti otthon felépítése iránt és hogy a kormány politikája a gyöngeség politikája volt, nagy mértékben visszavezethető a mandátumban magában mutatkozó nehézségekre és arra a lehetetlen helyzetre, amelyben a kormány a mandátum kétoldali politikája miatt állandóan leledett. Véleményünk szerint a kormány a két nép között, amelynek vezetői nem mutattak képességet kompromisszumok megkötésére, legjobb tudása szerint betöltötte a semlegesség és pártatlanság súlyos feladatát.

lés, hogy az összes arabok ellenséges érzeléssel vannak eltelve velünk szemben. A baj csak az, hogy az ellenséges érzelésű arabok hangosabban tudnak kiabálni, mint a velünk szimpatizálók. Mi hosszú éveken át jó szomszédi viszonyban éltünk az arabokkal.

Arra a kérdésre, hogy a most Lon-

donban tartózkodó arab delegációval van-e valamelyes kontaktusa, Weizmann ezt mondta:

— Egyelőre semmilyen kapcsolatban nem vagyok velük. Mindaddig, amíg az arabok azt hiszik, hogy erőszakkal akadályozhatnak meg bennünket nemzeti otthonunk felépítésében, amihez elvitathatatlanul jogunk van, nincs meg a lehetőség az együttműködésnek.

— Egyelőre semmilyen kapcsolatban nem vagyok velük. Mindaddig, amíg az arabok azt hiszik, hogy erőszakkal akadályozhatnak meg bennünket nemzeti otthonunk felépítésében, amihez elvitathatatlanul jogunk van, nincs meg a lehetőség az együttműködésnek.

Weizmann a következő szavakkal zárta be nyilatkozatát:

— A Shaw-jelentés minden bizonnyal súlyos csalódot fog jelenteni a világ egész zsidósága számára. A jelentés nem észszerű és számos alapvető problémát a kellő ismeretek hiányában tárgyal le.

hatáskörébe tartoznak. A vitatkozások és a megfontolások napjai állanak előttünk és a mi kötelességünk lesz, teljesen rávilágítani számos olyan tényre, amely a bizottságot oly messzemenő megállapításokra vezette.

Az első szó azonban a politikáé és ez a szó most Angliánál van. Anglia vezetői felé fordul nemcsak Palesztina, de az egész világ zsidóságának tekintete. Igaz, hogy nyugtalansággal, de ugyanakkor maradandó reménységgel tekint a zsidóság Nagybritanniára felé.

Chaim Weizmann,
a Jewish Agency elnöke.

— A Shaw-jelentés minden bizonnyal súlyos csalódot fog jelenteni a világ egész zsidósága számára. A jelentés nem észszerű és számos alapvető problémát a kellő ismeretek hiányában tárgyal le.

hatáskörébe tartoznak. A vitatkozások és a megfontolások napjai állanak előttünk és a mi kötelességünk lesz, teljesen rávilágítani számos olyan tényre, amely a bizottságot oly messzemenő megállapításokra vezette.

Az első szó azonban a politikáé és ez a szó most Angliánál van. Anglia vezetői felé fordul nemcsak Palesztina, de az egész világ zsidóságának tekintete. Igaz, hogy nyugtalansággal, de ugyanakkor maradandó reménységgel tekint a zsidóság Nagybritanniára felé.

Sajnálatos, hogy az arab vezetők nem fogadták el az 1922-ben felajánlott Törvényhozó Tanács (Legislative Council) megteremtését. Palesztina arab lakosságát a már osztatlanul követeli az önkormányzat bizonyos mértékét. A cél tekintetében ez az egyszégy időről-időre megismert, de nagyobb problémák előtt amikor faji érdekek lépnek előtérbe, teljes erővel újraéled. Véleményünk az, hogy Palesztina arabjaiban az is elkieseredést idézett elő, mert megcsalva érzik magukat abban a tekintetben, hogy nem kaptak bizonyos mértékű önkormányzatot. Ez pedig a helyi adminisztráció nehézségeit csak fokozza. Az arabok részéről sérelmezett panaszok közül a Ruthenberg és Novomeysky számára adott koncessziók, a Palesztinában született és most külföldön élő török alattvalók bizonytalan állampolgársági helyzete, a magas adó és Tel-Aviv tanácsának a Palesztina-kormány által förtölt adóssága — nem mindegyik indokolt és egyetlenegy sem lehet komoly argumentumnak tekinteni.

A kormány jól tenné, ha politikájáról nyilatkozna

A Balfour-deklaráció és a Palesztina-mandátum belső nehézségei a Palesztina-problema megvizsgálásánál nagy fontosságú tényezők. Az ország vezetőinek biztonsága szempontjából nagyon hasznos lenne, ha öfelsége kormányja világosan definiálná politikáját egy nyilatkozatban és kijelentené, hogy szilárd elhatározása ezt a politikát legkisebb részleteiben is régrehajtani. A palesztinai arabok között nagy elkieseredéssel tárgyalják azt a helyzetet, hogy míg az arabok nem juthatnak el közvetlenül öfelsége kormányához, addig a palesztinai zsidók számára a cionista világszervezet a mandátum negyedik pontja értelmében módot szerzett arra, hogy öfelsége kormányával közvetlenül érintkezessen.

(Folytatjuk)

Az arabok részéről sérelmezett panaszok közül a Ruthenberg és Novomeysky számára adott koncessziók, a Palesztinában született és most külföldön élő török alattvalók bizonytalan állampolgársági helyzete, a magas adó és Tel-Aviv tanácsának a Palesztina-kormány által förtölt adóssága — nem mindegyik indokolt és egyetlenegy sem lehet komoly argumentumnak tekinteni.

A Balfour-deklaráció és a Palesztina-mandátum belső nehézségei a Palesztina-problema megvizsgálásánál nagy fontosságú tényezők. Az ország vezetőinek biztonsága szempontjából nagyon hasznos lenne, ha öfelsége kormányja világosan definiálná politikáját egy nyilatkozatban és kijelentené, hogy szilárd elhatározása ezt a politikát legkisebb részleteiben is régrehajtani. A palesztinai arabok között nagy elkieseredéssel tárgyalják azt a helyzetet, hogy míg az arabok nem juthatnak el közvetlenül öfelsége kormányához, addig a palesztinai zsidók számára a cionista világszervezet a mandátum negyedik pontja értelmében módot szerzett arra, hogy öfelsége kormányával közvetlenül érintkezessen.

Az arabok részéről sérelmezett panaszok közül a Ruthenberg és Novomeysky számára adott koncessziók, a Palesztinában született és most külföldön élő török alattvalók bizonytalan állampolgársági helyzete, a magas adó és Tel-Aviv tanácsának a Palesztina-kormány által förtölt adóssága — nem mindegyik indokolt és egyetlenegy sem lehet komoly argumentumnak tekinteni.

(Folytatjuk)

Versenyfutó a beszaráb

Ma éjszakára amelyen Mani

Bucuresti-Buk Kelet tudósítója a kormánypartnak politikai segítség tanácskozási hullámai valam már és előrelát sikerülni fog e alaposan felkav és Báltimegyék akik Stere Csabb hívei, még hogy a beszará tive lépjenek ki ből és a parlan lasztásokon ped part vegyenek ellenzéki csoport lamentebe, sőt v

a nemzetpár zió felbontása is, ha ezáltal

Ehhez a csoport Stere-párti képviselőszélsőséges frakcióval szemben, Sterével, haner tart, hogy Stere a Moldov nyi igazgatói rábiai prefekt Beszarábiában tani a katonai Titko

Három napo Eduard Mirto tett, hogy a be hangulatát leto is arra hívta f isak benn a kor szabad előmozo binet bukását, ettől a kormány Ezek a meggy képviselők tektették, hogy bukásába. Ezel lippa is. A ha a harminc-neg dönteni, aki i foglalnai sem j many hívei e perctől azt ki határozatot tít meg, mert am ra kerül a sor a többség mé Sterével. Ebbé stérül, hogy St politikai életé

Az bia

Mint hogy a nem hoztak a beszarabiai k délelőtt tiz ó beszarabiai kó Metropol-szálló ban. Az érte megjelentek M terek is. Kül ki óriási erőf megóvása érde biai képviselő maradjanak b azonban ez a Ebben a pillá következőképe lett Codreanu sével körülbe szenátor tart gati képviselő marai alelnök képviselő álla lett. Ezzel sze hogy az Izma nem fogják k Moldovan ta vállal szolidar A pártból képviselők ne tumaikról len lenzéki frakci lamenteben és

Versenyfutás a beszarábiai képviselők kegyeiért

Ma éjszakára várják a döntő tanácskozást, amelyen Maniu és Mihalache is megjelenik

Végkimerülésig tárgyalnak a beszarábiai képviselők, de még nem tudtak dönteni

Madgearu és Mirto miniszterek erőfeszítései mindaddig sikertelenek maradtak

Bucuresti-Bukarest, április 7. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombat óta tart a kormánypart beszarábiai frakciójának politikai szempontból nagyjelentőségű tanácskozása. Az első felzúdulás hullámai valamennyire lecsendesültek már és előreláthatóan a kormánynak sikerülni fog ezáltal is urra lenni az alaposan felkavart helyzeten. Soroca és Báltimegyék parlamenti képviselői, akik Stere Constantin legfanatikusabb hívei, még mindig azt követelik, hogy a beszarábiai képviselők kollektíve lépjenek ki a nemzeti parasztpártból és a parlamentből, a részleges választásokon pedig már mint ellenzéki párt vegyenek részt és mint szélsőséges ellenzéki csoport, térjenek vissza a parlamentbe, sőt vannak elemek, amelyek

a nemzeti parasztpárt politikai elveinek respektálása, másrészt pedig Stere rehabilitálása lenne.

Politikai körökben különösnek tartják Pan Halippa magatartását, aki tegnap még azt hangoztatta, hogy kitarthat Stere mellett és ő is le fog mondani, mára azonban megváltoztatta álláspontját.

Ma éjszaka lesz a döntő tanácskozás

A beszarábiai kérdésben a döntő tanácskozás ma éjszaka lesz, amelyen megjelenik Mihalache földművelésügyi miniszter is, sőt valószínűnek tartják,

hogy maga Maniu is eljön a beszarábiaiak közé, hogy a kibontakozás útját egyengesse.

A „Facla” című lap ma délutáni száma nagyon érdekes politikai kombinációk hírét közli, állítólag beavatott forrásból. Eszerint Iunian volt igazságügyminiszternek elhatározott szándéka, hogy követni fogja Sterét a pártból való kivonulásban és vele együtt ismét megalapítják a parasztpártot, az ő régi, hamisítatlan demokrata programjával. A lap tudni véli, hogy ebben az esetben Lupu is belépne az újjászervezendő paarsztpártba.

arab delegációval ontaktusa, Weizmann

milyen kapcsolatban Mindaddig, amíg az hogy erőszakkal akabbennünket nemzeti sben, amihez elvitatvan, nincs meg a lemmüködésnek.

tkező szakkal zár.

és minden bizonnyal g jelenteni a világ amára. A jelentés amos alapvető prosmerekek hiányában

thoz

nak. A vitatkozások napjai állanak előtségünk lesz, teljesen s olyan tényre, a oly messzemenő meg

an a politikáé és ez nál van. *Anglia veemesak Palesztina, sidóságának tekinnyugtalansággal, de landó reménységgel Nagybritánia felé.* thaim Weizmann. ish Agency elnöke.

mutat-mumokra

rról, hogy a paraszmezsokott helyüköl. Az egyedül pénzis arra is alkalmas, a földtől való eltávoát felbatorítsa, aménye, hogy egy földosztály teremtődjék ztály jelenléte fokent ad ország szemdaddig, amíg erre nem találunk, ez a isa lesz az elégitlen és zavarok esirája sztina képtelen nági lakosságot eltarmost eltart, haesak etódusokat gyökereztalják. Intenzívebb elés usjön azonban teni új jöccényektekben.

az arab vezérek nem ben felajánlott TörLegislative Council) esztina arab lakosanol követeli az önös mértékét. A cél gyászidőről-időre obb problémák előtt k lépnek előtérbe. d. Véleményünk az bjaiban az is elkese mert megcsalativa an a tekintetben. izonyos mértékű üredig a helyi admít csak fokozza. Az relmezett panaszok rg és Novomeysky essziók, a Paleszti-most külföldön élő zonytalan állampolmagas adó és Tel-Palesztina-kormány i — nem mindegyik egyet sem lehet koak tekinteni.

jól tenni, ha politilatkazna

ció és a Palesztina-néhézségei a Paleszvizsgálásánál nagy. Az ország vezetémpontjából nagyon elsége kormánya vpolitikájai egy nyntentén, hogy szilárd politikát legkisebb hajtani. A palesztinyezet, hogy míg aztnak el közvetlenül z, addig a paleszti a ejonista világam negyedik pontja szerzett arra, hogy al közvetlenül érintatjuk)

a nemzetipárti és parasztpárti fuzió felbontását akarják, még akkor is, ha ezáltal a kormány bukását idéznék elő.

Ehhez a csoporthoz néhány régiati Stere-párti képviselő is csatlakozott. A szélsőséges frakció nemcsak morális kötelességből vállal teljes szolidaritást Sterével, hanem azért is, mert attól tart, hogy Stere után Maniu fel fogja áldozni Moldovan beszarábiai tartományi igazgatót is, valamint négy beszarábiai prefektust, azonkívül pedig Beszarábiában mégis vissza fogja állítani a katonai hatóságok uralmát.

Titkos, vagy nyílt szavazás?

Három napon keresztül a kormány Eduard Mirto útján mindent elkövetett, hogy a beszarábiai parlamentek hangulatát letompítsa és állítólag Stere is arra hívta fel híveit, hogy maradjanak benn a kormánypártban, mert nem szabad előmozdítani a jelenlegi kabinet bukását, miután Beszarábia csak ettől a kormánnytól várhat javulást. Ezek a megfontolások a beszarábiai képviselők tekintélyes részét arra készítették, hogy belenyugodjanak Stere bukásába. Ezek közé tartozik Pan Halippa is. A helyzetet mindenesetre az a harmincegyven képviselő fogja eldönteni, aki nyíltan nem akar állást foglalni sem jobbra, sem balra. A kormány hívei erre való tekintettel első perctől azt kívánták, hogy a végleges határozatot titkos szavazással hozzák meg, mert amennyiben nyílt szavazásra kerül a sor, nagyon valószínű, hogy a többség mégis szolidaritást vállal Sterével. Ebben az esetben nem valószínű, hogy Stere vissza fog vonulni a politikai élettől.

Az erőviszonyok a beszarábiaiak között

Mint hogy a vasárnapi tárgyalások nem hozták meg a kibontakozást a beszarábiai képviselők ügyében, ma délelőtt tíz órakor ismét összeültek a beszarábiai képviselők és szenátorok a Metropol-szálloda 2-es számú szobájában. Az értekezleten az alkalommal megjelentek Madgearu és Mirto miniszterek is. Különösen Madgearu fejtett ki óriási erőfeszítéseket a pártegység megóvása érdekében és kérte a beszarábiai képviselőket és szenátorokat, hogy maradjanak bent a pártban. Eredményt azonban ez a tanácskozás sem hozott. Ebben a pillanatban az erőviszonyok a következőképpen alakulnak: Stere mellett Codreanu kamarai alelnök vezetésével körülbelül 20 képviselő és négy szenátor tart ki tűzön-vízen át. A régiati képviselők közül Petre Andrei kamarai alelnök és Nichifor Graur pútnai képviselő állanak szilárdan Stere mellett. Ezzel szemben több mint bizonyos, hogy az Izmail, Hotin, Orhei és Lapusna megyei képviselők és szenátorok nem fogják követni Sterét. Hír szerint Moldovan tartományi igazgató sem vállal szolidaritást Sterével.

A pártból esetleg kilépő beszarábiai képviselők nem szándékoznak mandátumaikról lemondani, hanem, mint ellenzéki frakció akarnak fellépni a parlamentben és küzdelmük célja egyrészt

Megoldódott a bácsi erdő titka

Előkerült a jóbarát, aki a két vak ifjunak segédkezett az öngyilkosságban

Florea Nicoreac drámai vallomása a bácsi erdő két öngyilkosságának utolsó utjáról

Cluj-Kolozsvár, április 7. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A rendőri vizsgálói újabb szenzációt hozott felszínre a bácsi erdőben történt rejtélyes kettős öngyilkosság ügyében. Amikor a hatóságok közleg megállapították, hogy a két vak fiú öngyilkosság áldozata lett, nyomban az a kérdés merült fel, hogyan került a két fiú a bácsi erdőbe? Már a nyomozás első fázisában a gyanúok egy Florea Nicoreac nevű 21 éves fiura terelődött, aki legbensőségesebb barátja volt a tragikus végű Costineanu Georgenak. Nicoreac azonban eltiúnt Kolozsvárról és amint később megállapított nyert, Strojinec szülővárosába utazott. A nyomozó hatóságok körözést adtak ki a megszökött ifju ellen. Amikor Nicoreac értesült, hogy a strojineci rendőrség keresi, újra megszökött és visszajött Kolozsvárra. A kolozsvári rendőrség szombaton este elfogta és őrizetbe vette a bujdosó ifjút.

Nicoreac vallomásából szenzációs adatok derültek ki, amelyek teljes világosságot derítettek a két vak fiú öngyilkosságának rejtélyére.

Nicoreac Florea vallomása

— Március elején, szombaton találkoztam Costineanuval, — kezdte vallomását Nicoreac — akihez szoros baráti kapcsolatok fűztek. Costineanu elmondotta, hogy atyai jötevője, a vakok intézetének igazgatója rájött az ő természetellenes beteges hajlamaira, amely nagymértékben hatalmasodott el rajta. Emiatt lehetetlenné vált az ő további élete és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A halálba magával viszi áldozatát, Balázs nevű fiatal barátját is. Elhatározásának véghezviteléhez az én segítségemet kérte. Én igyekeztem őt eltéríteni végzetes szándékától. Ő azonban hajthatatlanul kitartott elhatározása mellett. Amikor azt mondtam neki, hogy az öngyilkosság körüli segítségem súlyos következményeket vonhat maga után, azt mondtotta, hogy a törvénynek nincs olyan paragrafusa, amely akár az öngyilkosság eltitkolásáért, akár annak elősegítéséért büntető szankciókat alkalmazna. Az ő érős rábeszélése végre legyőzte az én félelmemet és megállapodtunk abban, hogy szombat éjjel segítségemmel megszökönek az intézetből és én majd kivézetem őket a bácsi erdőbe.

„Nem én gyilkoltam meg barátaimat!...”

— Ha tudta miért nem akadályozta meg az öngyilkosságot? — hangzott a kihallgatást vezető Draghiciu rendőrigazgató kérdése.

— Florea Nicoreac hosszú pillanatok-

ig szóltanul meredt maga elé, majd újra megszólalt.

— Costineanu és Balázs barátaim tűzön-vízen keresztül is véghezvitték volna az öngyilkosságot és azt nem tudtam megakadályozni.

— Nem te ölted meg őket? — hangzik az újabb kérdés.

Nicoreac határozott hangon feleli: — Isten engem úgy segéljen, hogy nem én gyilkoltam meg barátaimat. Miért öltem volna meg őket? ... Nem bánom, ha a börtönbe is kerülök, de én nem tehetek arról, hogy barátaim mindenáron el akarták dobni maguktól az életem.

„Adió! a vizontlátásra a más-világon!”

A kihallgatás tovább folyik. Március 2-án, vasárnap délután, az állomásnál találkoztunk — mondja Nicoreac. — A vakok egy üveg császárkörte likört hoztak magukkal. Amikor az erdőbe értünk, Costineanu és Balázs levették és mindannyian az üveg likört, amelyet felfokozott mámoros hangulatban fogyasztottunk el. Mindhárman részegek voltunk. Amikor az utolsó csep likört is lehajtottuk, Costineanu felemelkedett helyéről és ezt mondotta nekem:

— Ha meg mersz akadályozni, úgy téged is lelőlek. Ezután könnyes szavakban vett bucsut tőlem, mint legjobb barátjától.

A borzalmas dráma felelevenített színjátéka egyre gyorsabb tempóban perog tovább. Nicoreac folytatja vallomását.

— Készen vagy Balázs? — kérdezte Costineanu.

Balázs igennel felelt. Costineanu akkor elővette a revolvert, Balázs elé lépett és ezt mondotta:

— Adió! A vizontlátásra a más-világon.

A következő pillanatban Costineanu balkezevel megragadta Balázs fejét, jobb kezében lévő revolverét a tizenöt éves gyermek bal halántékához szorította és eldördült a fegyver. Costineanu hirtelen lendülettel megfordult és a másik golyót saját halántékába röpítette.

A jóbarát eladja az öngyilkosok ruháit

— Amint ezt előre megbeszéltük, — mondotta Nicoreac, — betakartam őket és ruhájukat magammal vittem.

— És eladtad! — hangzott Draghiciu rendőrigazgató szava.

Nicoreac megtörtén, lehorgasztott fővel, halkán válaszolt:

— Így beszéltem meg Costineanuval. Az első kihallgatásnak vége volt. A

Ugyancsak a „Facla” szerint Maniu bevárja a beszarábiaiak döntését és azután hozzáfog a kormány gyökeres átszervezéséhez. Ezen átszervezés során egy Stere-ellenes beszarábiai képviselő alminiszterséget fog kapni. Az újjászervezett kormányban Popovici lenne a belügy, Vaida a külügy, Mironescu a közoktatásügy, Ioanitescu a munkaügyi, Scodrea admirális pedig a hadügyminiszter. Costachescu kilépne a kormányból, Raducanu pedig a Creditul Agricol igazgatója lenne. Pompiliu Ioanitescu a belügyi alminiszterséget, Crisan pedig az elnöki alminiszterséget kapná, míg Lugojanút valamelyik európai metropolisba követnek neveznék ki.

Atmeneti kormány?

Ugyancsak a „Facla”-ban jelent meg az a másik kombináció, amely szerint a beszarábiai tanács döntése után a kormány lemondana és a jelenlegi parlament megtartása mellett egy koalíciós kormány alakulna Iorga professzor elnöksége alatt és ebben a kormányban részt vennének Manoilescu, Garoflid, Pompiliu Ioanitescu, Petrovici, Sever Dan, Lucasievici, Crisan és Hatiegan Emil. Ez a koalíciós kormány novemberig vezetné az ügyeket, novemberben aztán újra tiszta nemzeti parasztpárti kormány venné át a hatalmat.

Ezek a hírek természetesen merő kombinációk, amelyek csupán érdekességük kedvéért közlünk.

hatóságok megállapították, hogy Nicoreac nyomban az öngyilkosság után értékesítette a két vak ruháit s a legközelebbi vonattal hazautazott Strojinec. Minden valószínűség szerint Nicoreac segítségével jutott a szerencsétlen Costineanu a revolver birtokába is, bár ő tagadja ezt és azt mondja, hogy a revolvert egy D. N. nevű kollegájuk adta Costineanunak.

Draghiciu rendőrigazgató ma délelőtt kihallgatta D. N.-t, aki azonban tagadta, hogy ő adta volna a fegyvert Costineanunak és kijelentette, hogy nem is tudott a vakok öngyilkossági szándékáról.

Nicoreacot tegnap délelőtt kivitték a bácsi erdőbe, ahol rekonstruálta a borzalmas öngyilkosság drámai jelenetét. Az erdőőr és a falu többi lakói felismerték Nicoreacban azt az ifjút, akivel együtt látták a két vak fiút.

Nicoreac ellen idegen holmik jogtalan eltulajdonítása és meg nem engedett fegyverviselés címén indult meg az eljárás és ma délelőtt az ügy hatalmas dossziéjával együtt áttették az ügyészségre.

(d. h.)

Egy newyorki fasisztaellenes gyűlésen egy detektív revolverrel lelőtt egy munkást

Newyork, április 7. Egy fasisztaellenes gyűlésen, amelyen ezeröttszázan vettek részt, a bevándorlási hivatal egyik tisztviselője le akart tartóztatni egy olasz munkást, akinek nem voltak rendben iratai. A gyűlésen résztvevők hangulata a tisztviselő ellen fordult és körülötte tumultus keletkezett. Egy detektív a tisztviselő segítségére sietett és revolverből a körülötte állókra lövéseket adott le. A detektív egy embert megölt s egy másikat megsebesített. A lövésekre megjelent a rendőrség és szétosztatta a gyűlés résztvevőit. Több leartóztatás történt.

ADY ENDRE

összes költeményei

amelyek eddig 12 kötetbe voltak foglalva

most

egy nagy albumalaku kötetbe gyűjtve

476 lej

az „UJ KELET” könyvosztályában.

Kedvező fizetési feltételek!

Eletem legszebb álma

Francia államférfiak, írók és művészek egész sorát kérdezték meg, hogy mi most, vagy mi volt valaha életük legszebb álma?

Poincaré Raymond, a francia köztársaság volt elnöke és miniszterelnöke a következőkben jelölte meg élete álmát: A politikai arénától és alkalmatlan látogatóktól elkülönítve, mindig nyugalomban és békében hazámban élni, néhány válogatott jó könyvvel, néhány kedvelt állattal és a halálra készülődni.

Bourget Paul regényíró, az Akadémia tagja: Eletem álma, hogy csak író legyek.

Barthou, volt miniszterelnök, az Akadémia tagja: Szabadon és zavartalanul élhettem életemet, még álom se inspirált soha. Meghatározott célt. Egyéniségem nem egy könyvben tükröződik vissza. Azért mégis felelek a kérdésre és ha nem indiszkréción, azt mondhatnám, hogy mindig hajlamom volt az irodalom és politika iránt. Ha valaha valamiről álmodtam volna, hát bizonyára arról, hogy miniszterelnök és a francia Akadémia tagja legyek.

De Regnier Henry, a francia Akadémia tagja: Soha se mondd el senkinek, legkevésbé magadnak valld be, hogy mi az életed álma? Maradjon ez előttem is titokban, akár a szived, akár a lelked álma legyen.

Bergson Henri, a híres bölcész: Soha se volt ilyen álmodom. Legjobb tehetségem szerint mindig csak a feladatok teljesítésén dolgoztam, amiket nap nap után magam elé tűztem. Ezzel talán el is kerültem néhány nagy kiábrándulást, de bizonyára helyesen gondolkoztam.

Prévost Marcel: Ha az ember túlhaladta azt, amit Dante „az életös-vény delelőjének” nevez, akkor álmának léghajója megnehezült a múlttól és nem tud már a földről felemelkedni.

Lavedan Henri drámaíró, a francia Akadémia tagja: Szerelméről, boldogságáról, gazdagságáról, becsvágóiról és diósősegről tulsokat álmodni. Érettebb évek álmai soha sem hasonlítanak a fiatalság álmaira és helyes is, hogy ennek így kell lennie, míg aztán az ember elérte azt a kort, amelyben álmokat csak a fájdalmas lemondás szellemében álmodik.

Valery Paul, az ismert költő: Felébredni...

Colette, a híres regényíró: Eletem álma? Mit is kezdhetnék én egy álommal?

Maeterlinck: Minden ember életében több álom van, legalább minden esztendőre jut egy. Utolsó álmodom: tudni és felismerni az életet. Azt hiszem, hogy ez a legjelentősebb álom, de a legvalószínűtlenebb is, hogy teljesedésbe megy.

Herriot: Hogy mi lett volna életem álma? Tanítani, mindenekelőtt pedig tanulni. E mellett utazgatni és olvasgatni kell (olvasás közben elmerülünk a múltba), vidéken töltött hosszú szünetekkel, amelyekben növényeket és állatokat tanulmányozunk.

Vacarescu Helén, román költő: Életem álma? Anélkül, hogy gondolnám volna rem. elkerült... születésemről fogva.

Gerald Paul, drámaíró: Kérdése nagyon elkésett! 15 éves koromban mondtam volna: írni. 16 éves koromban: szeretni! 20 éves koromban: szeretni. Az aztán következő években talán azt mondtam volna: dolgozni, pihenni, másokat, vagy magamat szórakoztatni. Volt olyan idő, amikor egyik drámám hőseivel ezt feleltem volna: szeretném tudni, mit szeretnének? Azt aztán nagyon tudnám szeretni. Ma életem az az álma, hogy többé ne álmodjam és tisztán lássak. Szóval: egyszerűen csak élni.

Maurois André, regényíró: Magány, barátok közt... Meleg, de mégis üdítő éghajlat, könyvek, amelyeknek szépsége sohasem veszít vonzóerejéből, nevetés és vidámság, de mindig komolyságnak a keverékével, borongás nélkül. Azt fogja mondani bizonyára: contradictio in terminis! Kétségkívül: de hiszen hát az álomban nincs logika.

Bedel Maurice író: Megelégedettnek lenni azzal, amit írtam.

Giraudoux Yvette: Hiszen

időm sem volt soha alváásra, tehát sohasem álmodtam. 13-ik életévemben, amikor a színpadra léptem, azt kívántam, hogy csinos legyek. Ez az álom sohasem vált valóra. Az álmokkal tehát torkig vagyok.

Dorgeles Roland író: Az én korombeli férfiaknak, akik küzdöttek a háboruban, mindnek egyforma volt az

álma: élve kerülni ki a háborúból! Ez az álom számomra megvalósult; többről nem akarok tudni.

Carco Francis híres festő: Eletem álma volna, ha jó festő lehetnék. Most azonban már elkéstem vele, hogy ezt megkíséreljem.

Brisson kritikus: Barátságos drámaíróval szeretnék találkozni.

A franciák nem üritik ki a harmadik rajnai zónát, míg Németország összes vállalt kötelezettségeit nem teljesíti

Tardieu szenátusi beszéde konsternációt keltett Németországban

Berlin, április 7. Politikai körökben óriási feltűnést keltett Tardieunak a francia szenátusban tartott beszéde, melyben azt hangoztatta, hogy a harmadik rajnai zóna kiürítésére csak akkor kerülhet sor, ha Németország összes vállalt kötelezettségeit teljesíti.

A jobboldali német sajtó Tardieu beszédével kapcsolatban azt hangoztatta, hogy a franciák Németországot ismét másodrendű állammá akarják degra-

dálni.

Hivatalos német körökben a sajtó képviselői előtt kijelentették, hogy Tardieunak Németországhoz intézett jegyzéke nem érkezett meg Berlinbe. Egyébként hivatalos körök véleménye szerint Tardieu beszéde csupán azt hangoztatta, hogy Németországnak siettetnie kell a határmenti erődök lerombolását.

Megalakult a kommercializált kolozsvári villanyüzem

Megválasztották az új igazgatóságot

Cluj-Kolozsvár, április 7. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután öt órakor tartotta alakuló gyűlést a kommercializált kolozsvári villanyos üzem. Az alakuló gyűlést dr. Mihály Tivadar polgármester nyitotta meg, aki üdvözölte az Elektrobél és az Erdélyi Szénbánya Rt. részéről megjelenteket, valamint a városi tanács képviselőit. Ezután megválasztották az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat.

Igazgatósági tagokká megválasztották az Elektrobél és az Erdélyi Szénbánya Rt. részéről a következőket: Dr. Hattogán Gyula egyetemi tanár, ing. Henry Sarolea Bruxelles, ing. Richard Cortazzi, Torino, ing. Edgard Boulvin, Bruxelles, dr. Major Augustin egyetemi tanárt és Grigore Manolescut.

A város részéről beválasztották az igazgatóságba: Tuffli Richard, dr. Zó-

goni István, Bruder Ferenc.

Felügyelőbizottsági tagok lettek: Noszín Mór mérnök, dr. Martalogu Ioan igazgató és Delerville Louis, Bruxelles.

A város megbízottja az üzennél dr. Laurentiu Flavin.

A kommercializált városi villanyüzem alaptőkéje 170 millió lej, amelyből 63 milliót az Elektrobél és az Erdélyi Szénbánya Rt. jegyez le, 107 milliót pedig Kolozsvár város apportja tesz ki.

Ugy értesülünk, hogy ezzel kapcsolatban rövidesen meg fog alakulni a Sorecani Rt. 120 millió lej alaptőkével. Ez a részvénytársaság fogja a villamos centraléval kapcsolatos építkezéseket elvégezni. A Sorecani Rt. az Elektrobél és az Erdélyi Szénbánya Rt. érdekeltsége lesz.

Diplomáciai konfliktus Franciaország és Németország között a monacói trón miatt

Egy montmartei szépség s II. Lajos herceg szerelme

Berlin, április 5. Röviden beszámoltunk már a monacói uralkodóház botrányáról, amelynek központjában II. Lajos uralkodóherceg leánya áll, aki egy temperamentumos olasz orvos kedvéért nemcsak férjétől óhajtott sürgősen szabadulni, hanem a monacói trónra való igényét is feladta. A szép és tüzes Charlotte hercegnőnek ügye világszenzációvá dagadt, ami sem Monacónak, sem pedig a patrónusaként mögötte álló Franciaországnak nem volt kellemes. A felszarvaztatásért dühöngő férjét rábírták, hogy vesse alá magát egy választott bíróság döntésének, melynek elnöki tisztségét maga Poincaré, a francia köztársaság volt elnöke és sokszoros miniszterelnöke vállalta. Ez a választott bíróság nagy évjáradékot biztosított fájdalomdíjként a megcsalt férjnek, kinek azonban nemcsak hűtlen feleségéről, hanem Monaco trónjáról is le kellett mondania. Poincaré, a trónöröklésének problémáját akként oldotta meg, hogy a trónigény a Grimaldi-Polignac házasságból származott gyermekekre száll át, mint a rulettország ma uralkodó fejedelmének. II. Lajosnak unokáira. Ez a döntés megnyugtatta Monacit és kielégítette Franciaország diplomáciai igényeit is.

Most azonban váratlan komplikáció állott elő: trónkövetelőként lépett fel a

württembergi hercegi ház egyik tagja: Albrecht von Urach herceg.

Trónigényének nagyon érdekes diplomáciai előzménye van. Az Urach hercegek tagjai a monacói uralkodó családnak, melynek házi törvényei szerint csak az adoptálható, akinek adoptálásához a család minden egyes tagja hozzájárult. Az Urach hercegek most arra hivatkoznak, hogy Charlotte hercegnő nem törvényes leánya II. Lajos uralkodóhercegnek, hanem egy nagyon szép montmartei francia nővel folytatott viszonyából született.

II. Lajos adoptálta a szerelemgyermekét, de amikor erre elhatározta magát, már dult a világháború és Monaco francia felszólításra hadat üzent a központi hatalmaknak, tehát Németországnak is. Hadiállapotban lévén Németországgal, nem tartotta szükségesnek kikérni a család württembergi ágának hozzájárulását az adoptálásához. Ennek hiánya miatt most az Urach hercegek szembeállnak Poincaré jogi véleményével és diplomáciai uton is meg akarják támadni a Poincaré elnökléte alatt működött bíróság döntését.

Kinossa teszi a helyzetet az a szerződés, melyet 1920-ban kötött Monaco Franciaországgal, még pedig éppen Charlotte hercegnő házasságkötése alkalmával. — Ez a szerződés ugyanis

Aspirin-

tabletta
fájdalmak
ellen!

Figyeljen

a
"BAYER" keresztrel

feljogosítja Franciaországot arra, hogy a Monaco formálódó német trónigényeket elhárítsa és minden német jelöltnek a monacói lejedelmi trónra jutását megakadályozza.

Az Urach hercegek közül Albrecht, aki a trónöröklés rendje szerint soron lenne, most Párisba érkezett és mindenekelőtt Poincaréval akarja tisztázni a helyzetet, hogy azután a német köztársaság kormányától kérjen segítséget a trón elfoglalására. A nemzetközi diplomácia körében derűs kíváncsisággal várják, hogy a köztársasági Németország kormánya milyen álláspontra fog helyezkedni ebben a pikáns ügyben?

Harc a vérbaj ellen

A párisi Le Matin napilapban olvassuk a következőket:

A vérbaj kezelése egy a múltban, mint a jelenben sok kísérletezésnek képezi anyagát.

Es valóban, hogyha átfutjuk a történelmet, látni fogjuk, hogy előbb a szájon keresztül bevett orvosszerekkel próbálkoztak, aztán a 606-os (Salvarsan) higanyinjekciókkal, majd a 914-es Neosalvarsannal, végül pedig a bismuthinjekciókkal. De a francia tudósok újabb felfedezései azt állapították meg, hogy a szájon keresztül bevett és új összetételű orvosszerek három évi kísérlet után a legjobbnak bizonyultak, mert egyszerűek és ugyanazt az eredményt érik el, mint a legerősebb injekciók.

Hangsúlyozni kell, hogy minél korábban kezdődik meg a kezelés, annál könnyebb a gyógyulás. A SIGMARGYL a fertőzési gyanu felmerülése után néhány nappal elhárítja a betegségét, amely ha kifejlődik, egész öreg korig megtartja káros hatását.

Jelen esetben tehát a vérbajnak egy olyan gyógykezelési módjával állunk szemben, amely tiszteletet parancsol a francia tudományosság részére és amelyet mindenkinek ismernie kell. Aláírva: dr. Paul Petitjean, a párisi kórház belgyógyásza.

Tudniok kell, hogy a szájon keresztül történő gyógykezelésnek legjobb szere a SIGMARGYL gyógyszer, amelyet dr. M. Romaret, a párisi orvosi fakultás laboratóriuma volt főnökeinek vegyi gyárában készítenek és amely arzént, higanyt és bismuthot tartalmaz.

Egy üveg, amely egy havi kezelésre elegendő, 390 lejbe kerül és kapható a gyógykezelésre való egész tudalommal együtt az összes gyógyszerárakban és drogeriákban.

A SIGMARGYL nagybani lerakata Bukarestben van, V. ker. Principatele Unite 14.

Egyedárusítás Románia részére

aradi vezérképviselete

keres szabadalmazott könnyen elhelyezhető háztartási cikkek terjesztésére főigénykéséget minden nagyobb városban.

Érdeklődők forduljanak Vajda Izsó szabadalmazott külföldi újdonságok terjesztőjéhez Arad, Str. Horia 2.

Uj férfi- és
fiu-ruha üzlet

Kész ruhák, valamint saját szabóságom által, saját szöveteimből készült férfi és fiu-ruhákat, trenchot és kabátokat legújabb divat szerint készítve, legelőnyösebben szeresheti be

Mendel Lajosnál CLUJ, Calea Reg. Ferdinand volt Wesselényi-utca 2/A szám

Szabott árak!!!

Szolid kiszolgálás!!!

Sortüzek

Ghan
mot. o

London, április 7. Purból jelentik, hogy a lista vezér ma reggel együtt megszegték a törvényt. Ghandi óriási tömeg kíséretében a nacionalisták megfurdított a tengérekre zárandokcsap megkezdtek a sóség nem avatkozomelést sem akadályozták.

A mai napon a diában kezdődött lenállás

Összetűzések a Bombay környékén a vasutak közlekedését megkezdte a levegőben lótt. A sortüz köv meghalt, öt életveszélyes sulyosan megsebesült vasuti állomáson nekre feküdtek a karhatalom nem ták akadályozni a Nagyszámu rendőszállította ki a h fogházba. Bombay három vezérét tart

Az any Ghandi

London, április 7. Ghandi tartott beszédében letartóztatása eset felsőbírósg volt ának. Az indiai n gozatta, hogy mi szedeket tart az amig csak le nem Az angol karh környéken sehol s nalistákkal szem Ghandiból sem általt mártírt kre

Amil s

India több váro közések híre érke Ghandi egyik párt 55 önkéntessel szí tervengviből való berei fejlenknt n nyi söt termeltek ség letartóztatáa elkövetőket. A le hindu tömegek hangulat uralkod hatalom a letart totta a városokból

Dimradban Gha Ghandi és néh tóztattak le. Összetűzések volt rendőri

Bombayból a leta suttasszövetségi elt a vörös lobogóztá retlen letartóztatá tak el.

Thurlában, ame távolságra feszik a karhatalom sor gulat igen elkeser újabb megerősítés koló vasutasok n az ostromot.

Thara és Bomb szüntetni a for s utvonalat két óriási tö s a rendőrség tel

Husv
locso